

Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard

18 oktober 2023

Team

Joris Bokhove
Projectleider
Arcadis | Over Morgen

Marianne Lefever
Strategisch adviseur
PosadMaxwan

Stefano Agliati
Ontwerper
PosadMaxwan

Proces en planning

Kerninstrumenten Omgevingswet voor gemeenten

De beleidscyclus

Omgevingsvergunning

Toestemming verlenen om één of meer activiteiten in de leefomgeving uit te voeren.

College van B&W

Omgevingsplan

Algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving

- *Onder welke voorwaarden gaan we de fysieke leefomgeving ontwikkelen?*
- *Activiteiten wel/niet toestaan op een locatie*

Gemeenteraad

Omgevingsvisie

Eén omgevingsvisie per gemeente

- *Lange termijn visie op de fysieke leefomgeving*
- *Welke ambities en opgaven zijn er om de waarden in de gemeente te ontwikkelen en beschermen?*
- *Identiteit gebied centraal*
- *Gericht op het 'wat'*
- *Uitvoeringsparagraaf*

Gemeenteraad

Programma's

Middellange- en korte termijn gericht op uitvoering

- *Hoe gaan we de visie realiseren en met wie?*
- *Samenwerking*
- *Financiën*
- *Gericht op het 'hoe'*

College van B&W

Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard

Inhoud

1. Voor welke opgaven en ambities staan we vandaag?
2. Hoe pakken we deze vandaag aan en waar leidt het toe?
3. Welke keuzes hebben we samen te maken?
4. Welke gemeente kunnen we dan zijn in 2047?

**Voor welke opgaven en
ambities staan we vandaag?**

De grote nationale opgaven

Thema	Nationaal	
Inwoners 	- t/m 2030: 900.000 woningen (Nationale Woonagenda, 2022) - Vergrijzende bevolking (groei van 86% 75+ers tot 2040) met impact op volksgezondheid en zorg (schatting RIVM, 2019)	
Werken 	2030: 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) in de economie (Uitvoeringsprogramma circulaire economie 2023-2030) 2050: Nederland heeft een circulaire economie (Rijksbrede Programma circulaire economie, 2016)	
Mobiliteit 	Richting emissievrije mobiliteit in 2050 (Ontwikkelagenda automobilititeit, 2023)	
Energie 	2050: CO₂-neutraal elektriciteitsproductie (Klimaatplan 2021-2030), 2021), elektrificatie betekent toenemende vraag naar infrastructuur 2030: tenminste 55% CO₂-reductie. Om dit doel ook zeker te halen, richt het kabinet het beleid op 60% in 2030 (Aanvullend Klimaatpakket, 2023)	
Natuur en Stikstof 	2030: 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden overschrijden niet de zogeheten 'kritische depositiewaarden' (KDW) (coalitieakkoord, 2022) Voltooien NNN en Nederland natuurpositief (Ambitiedocument Nederland natuurpositief, 2019)	
Klimaat 	Bodem en water zijn sturend in alle ruimtelijke besluiten (Kamerbrief rol Water en Bodem, 2022) Nederland is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig ingericht (Nationaal Deltaprogramma, 2023)	

Regionale opgaven

Thema	Nationaal	Regionaal
Inwoners 	- t/m 2030: 900.000 woningen (Nationale Woonagenda, 2022) - Vergrijzende bevolking (groei van 86% 75+ers tot 2040) met impact op volksgezondheid en zorg (schatting RIVM, 2019)	- t/m 2030: 40.000 woningen (Woondeal NHN 2.0 Noord Holland, 2023) 260.000 woningen verduurzamen (Warmtetransitie, de NoordHollandse aanpak, 2023)
Werken 	2030: 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) in de economie (Uitvoeringsprogramma circulaire economie 2023-2030) 2050: Nederland heeft een circulaire economie (Rijksbrede Programma circulaire economie, 2016)	Modernisering glastuinbouw/glasdriehoek (Strategische visie Greenport Noord Holland Noord, 2020)
Mobiliteit 	Richting emissievrije mobiliteit in 2050 (Ontwikkelagenda automobilititeit, 2023)	- Ontwikkeling (TOD) Zaancorridor (Ontwikkelbeeld Zaancorridor 2040) - Aanleg en verbeteren doorfietsroutes (Actieagenda Actieve Mobiliteit 2022-2027, Provincie Noord-Holland)
Energie 	2050: CO₂-neutraal elektriciteitsproductie (Klimaatplan 2021-2030), 2021), elektrificatie betekent toenemende vraag naar infrastructuur 2030: tenminste 55% CO₂-reductie. Om dit doel ook zeker te halen, richt het kabinet het beleid op 60% in 2030 (Aanvullend Klimaatpakket, 2023)	- NHN zet zich in voor de realisatie van 3,6 TWh zonne- en windenergie op land in 2030 (RES uitvoeringsprogramma NHN) Aanpassing en uitbreiding stroomnet (Concept Energievisie Noord Holland Noord, 2022)
Natuur en Stikstof 	2030: 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden overschrijden niet de zogeheten 'kritische depositiewaarden' (KDW) (coalitieakkoord, 2022) Voltooien NNN en Nederland natuurpositief (Ambitiedocument Nederland natuurpositief, 2019)	Versterking/aanleggen natuur (Programma Natuurnetwerk 2022, 2022) Rerservering overgangszones tussen landbouwgebied en kwetsbare natuur
Klimaat 	Bodem en water zijn sturend in alle ruimtelijke besluiten (Kamerbrief rol Water en Bodem, 2022) Nederland is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig ingericht (Nationaal Deltaprogramma, 2023)	Klimaatadaptatie en waterveiligheid in adaptief landelijk gebied en toekomstbestendige bebouwde omgeving (Klimaatadaptatie Noord-Holland 2020),

Ruimtelijke opgaven in Dijk en Waard

Thema	Nationaal	Regionaal	Lokaal
Inwoners 	- t/m 2030: 900.000 woningen (Nationale Woonagenda, 2022) - Vergrijzende bevolking (groei van 86% 75+ers tot 2040) met impact op volksgezondheid en zorg (schatting RIVM, 2019)	- t/m 2030: 40.000 woningen (Woondeal NHN 2.0 Noord Holland, 2023) 260.000 woningen verduurzamen (Warmtetransitie, de NoordHollandse aanpak, 2023)	- Kwalitatieve inpassing van ca. 5.000 nieuwe woningen met de bijbehorende voorzieningen en infrastructuur (tot 2032) - Aanpakken van bevolkingsopgaven met aandacht voor bijzondere doelgroepen (vb. Vergrijzing, hoge jeugdproblematiek)
Werken 	2030: 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) in de economie (Uitvoeringsprogramma circulaire economie 2023-2030) 2050: Nederland heeft een circulaire economie (Rijksbrede Programma circulaire economie, 2016)	Modernisering glastuinbouw/glasdriehoek (Strategische visie Greenport Noord Holland Noord, 2020)	Transformeren en intensiveren van verouderde bedrijventerreinen naar toekomstbestendige, gezonde en klimaatneutrale plekken waar de nieuwe economieën kunnen landen - Komen tot een evenwichtige woon-werk balans in de gemeente
Mobiliteit 	Richting emissievrije mobiliteit in 2050 (Ontwikkelagenda automobilititeit, 2023)	- Ontwikkeling (TOD) Zaancorridor (Ontwikkelbeeld Zaancorridor 2040) - Aanleg en verbeteren doorfietsroutes (Actieagenda Actieve Mobiliteit 2022-2027, Provincie Noord-Holland)	Komen tot een modal shift en de bijhorende infrastructuur met focus op fietsen, wandelen en OV om het wegennet te ontlasten en gezondheid en leefkwaliteit te verbeteren
Energie 	2050: CO₂-neutraal elektriciteitsproductie (Klimaatplan 2021-2030), 2021), elektrificatie betekent toenemende vraag naar infrastructuur 2030: tenminste 55% CO₂-reductie. Om dit doel ook zeker te halen, richt het kabinet het beleid op 60% in 2030 (Aanvullend Klimaatpakket, 2023)	- NHN zet zich in voor de realisatie van 3,6 TWh zonne- en windenergie op land in 2030 (RES uitvoeringsprogramma NHN) Aanpassing en uitbreiding stroomnet (Concept Energievisie Noord Holland Noord, 2022)	- Kwalitatieve ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking Transitie naar aardgasvrije woningen met ruimte voor de eventuele bijbehorende warmtenetten Aanpakken netcongestie
Natuur en Stikstof 	2030: 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden overschrijden niet de zogeheten 'kritische depositiewaarden' (KDW) (coalitieakkoord, 2022) Voltooien NNN en Nederland natuurpositief (Ambitiedocument Nederland natuurpositief, 2019)	Versterking/aanleggen natuur (Programma Natuurnetwerk 2022, 2022) Reservering overgangszones tussen landbouwgebied en kwetsbare natuur	Het versterken van het groen-blaue netwerk in en rond de gemeente om opwarming, waterkwaliteit, stikstof en biodiversiteitsverlies aan te pakken
Klimaat 	Bodem en water zijn sturend in alle ruimtelijke besluiten (Kamerbrief rol Water en Bodem, 2022) Nederland is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig ingericht (Nationaal Deltaprogramma, 2023)	Klimaatadaptatie en waterveiligheid in adaptief landelijk gebied en toekomstbestendige bebouwde omgeving (Klimaatadaptatie Noord-Holland 2020),	Aanpakken hittestress en waterrisico's door openbare ruimte klimaatbestendig te ontwikkelen

**Waar willen we samen
naartoe?**

5 gedeelde speerpunten

De geformuleerde wensen en ambities uit beleidsplannen, uit de participatie voor de vorige omgevingsvisie, uit interviews met de verschillende beleidsafdelingen, gecombineerd met de vorige Omgevingsvisie, zijn samen te vatten in de volgende vijf domeinoverstijgende ambities.

1. Gezonde en gemengde woonomgevingen

2. Veilige en betrouwbare wijken met efficiënte regionale verbindingen

3. Aantrekkelijke en diverse werkplekken

4. Verbinding van cultureel erfgoed, water en natuur

5. Toekomstbestendig landelijk gebied

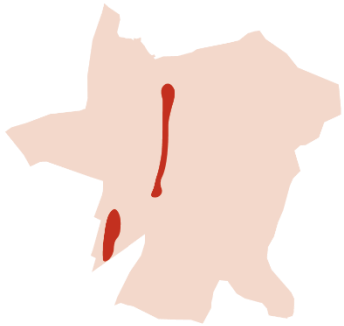
Hoe pakken we
deze nu aan
en waar leidt het toe?

Stedelijke uitbreiding was de standaard

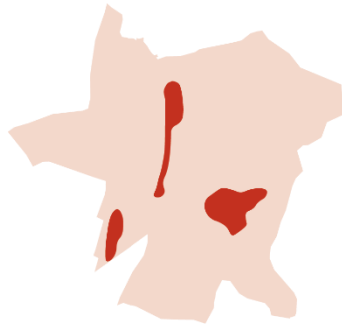
Totale oppervlakte Dijk en
Waard: 6.040ha

rood = bebouwd gebied

Bevolkingsdichtheid =
Inwoners / Bebouwd gebied

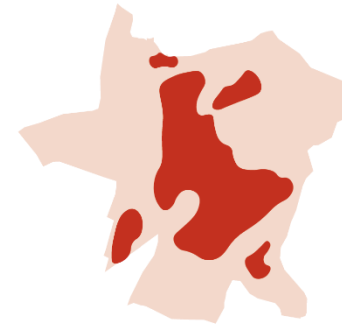
1960

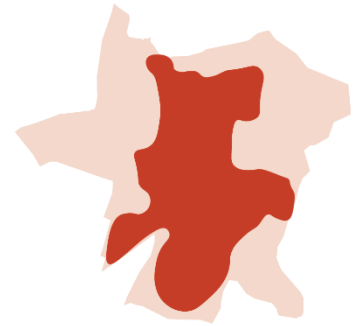
1970

1985

1995

2020

Inwoners
Bebouwdgebied
Bevolkingsdichtheid

16.000
170 ha
93 inw/ha

28.000
410 ha
67 inw/ha

40.000 (geen bron)
1.100 ha
36 inw/ha

51.000
1.500 ha
27 inw/ha

86.000
2.900 ha
29 inw/ha

De toenemende verstedelijking en de daarbij horende verharding, verkeer, opwarming (hitte-eiland), etc. zetten steeds meer druk op de ruimte die overblijft voor natuur en landschap.

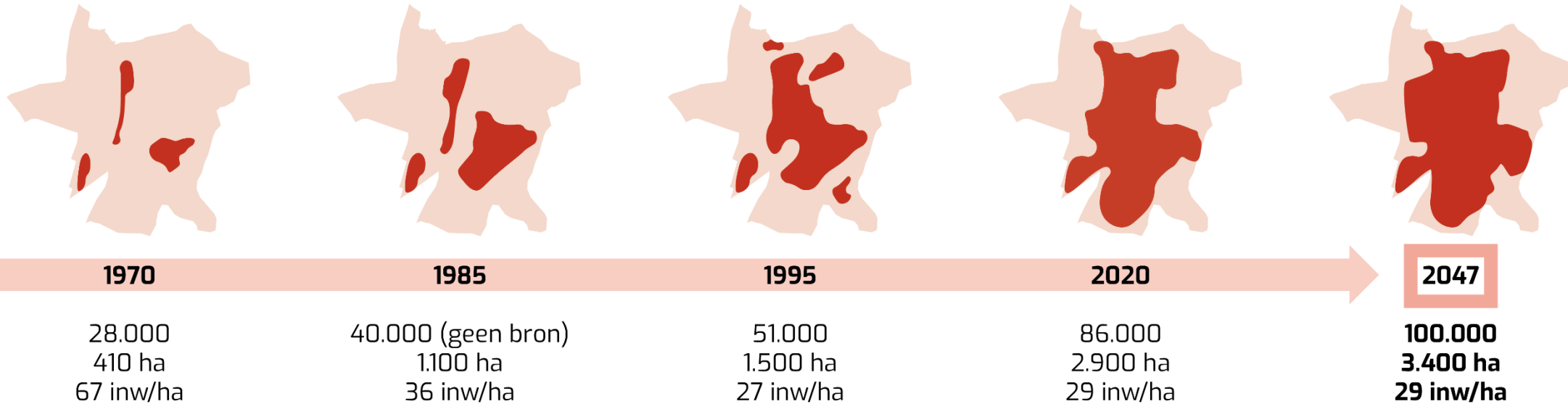
Door de stijgende geluid-, licht-, en luchtvervuiling van de uitbreidende stad en het intensiever gebruik van het resterende buitengebied voor recreatie en landbouw, staat de overgebleven natuur sterk onder druk om nog de nodige klimaat- en andere ecosysteemdiensten te kunnen leveren die de stad nodig heeft.

Waar gaan we heen we als we dit blijven doen?

Totale oppervlakte Dijk en
Waard: 6.040ha

rood = bebouwd gebied

Bevolkingsdichtheid =
Inwoners / Bebouwd gebied

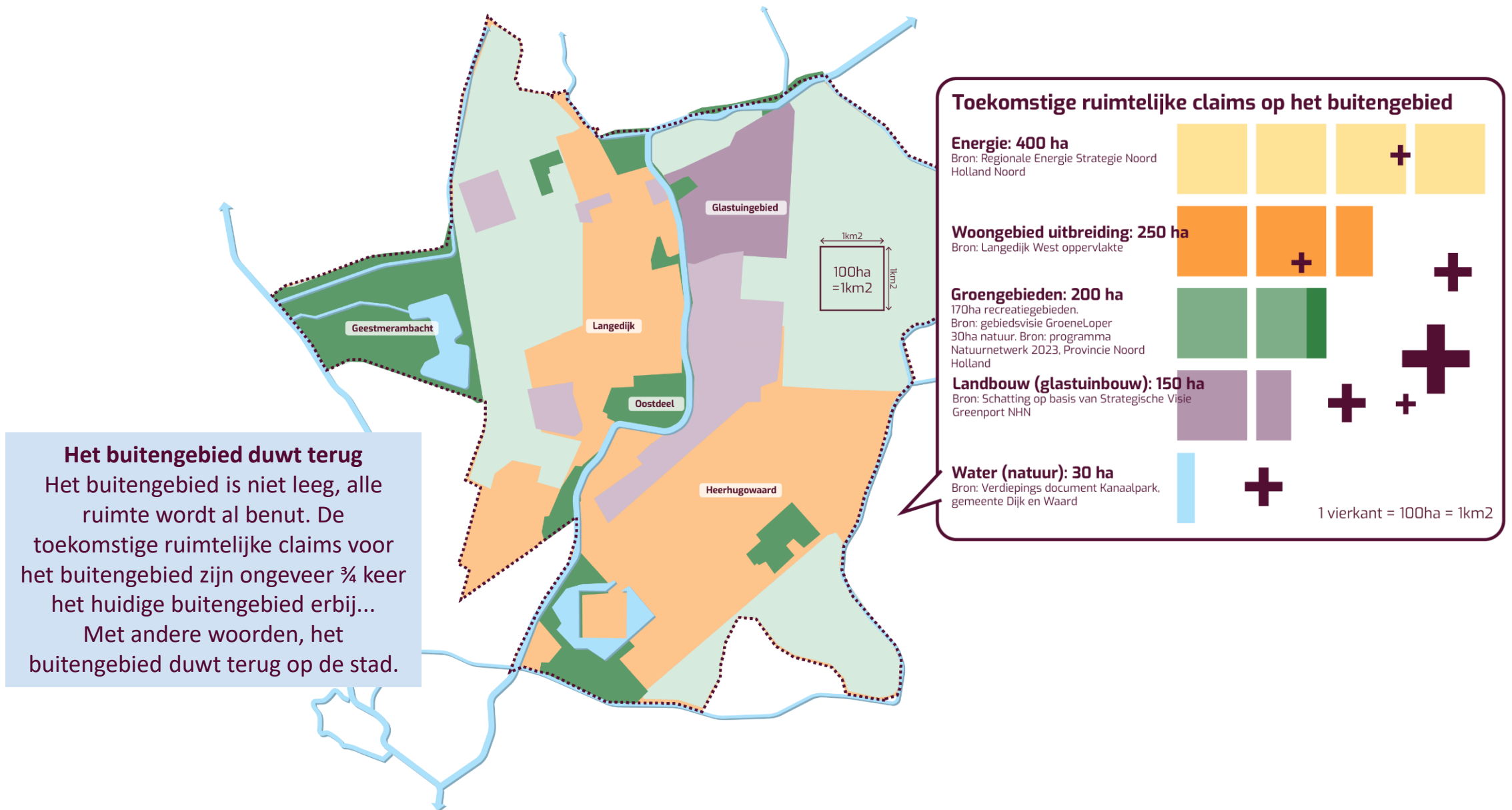

De toenemende verstedelijking en de daarbij horende verharding, verkeer, opwarming (hitte-eiland), etc. zetten steeds meer druk op de ruimte die overblijft voor natuur en landschap.

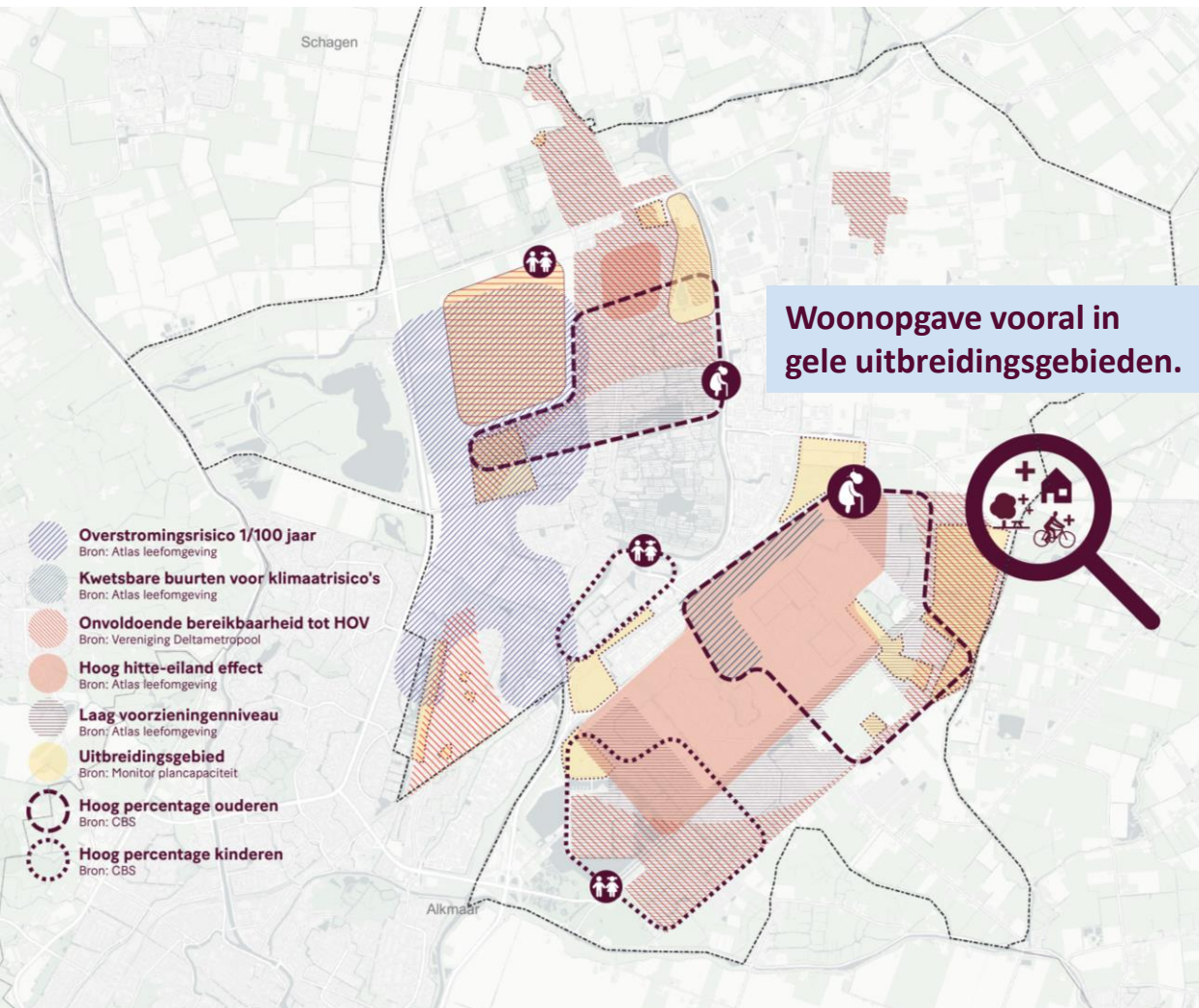
Door de stijgende geluid-, licht-, en luchtvervuiling van de uitbreidende stad en het intensiever gebruik van het resterende buitengebied voor recreatie en landbouw, staat de overgebleven natuur sterk onder druk om nog de nodige klimaat- en andere ecosysteemdiensten te kunnen leveren die de stad nodig heeft.

Meer in detail...

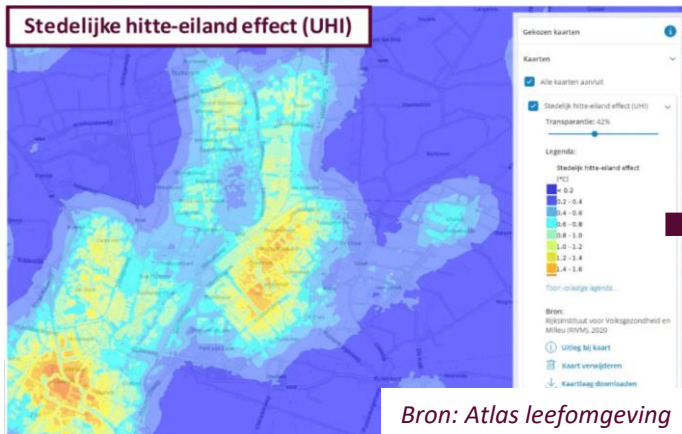
Grote opgaven op beperkte ruimte

Huidige aanpak is vooral kwantitatief.

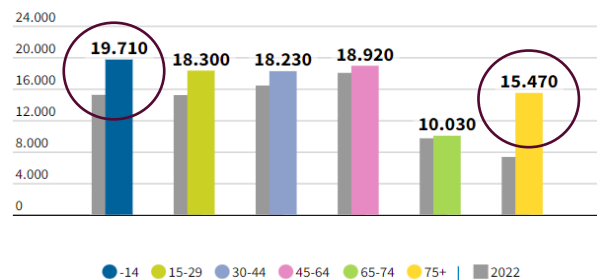
Maar hoe zit het met de gezonde leefomgeving?

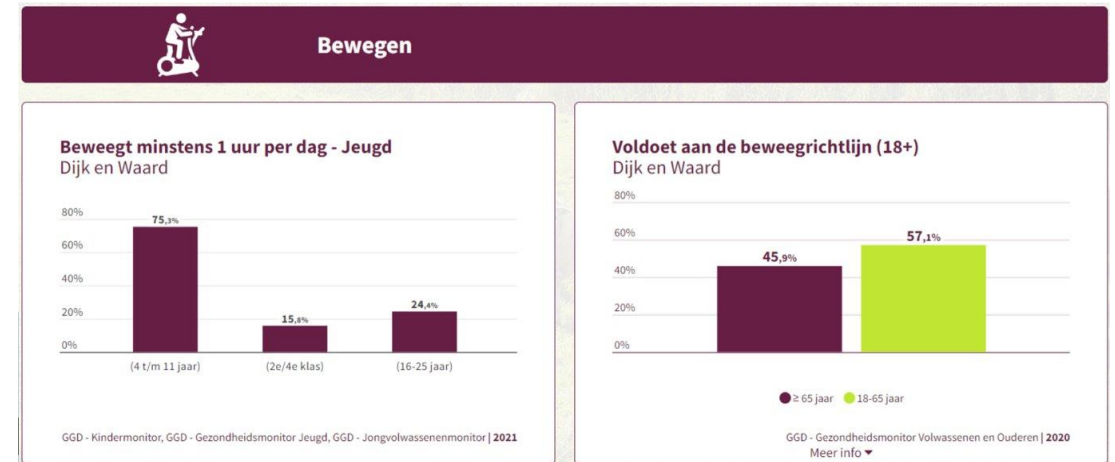
Toevoegen van verharding versterkt het stedelijke hitte-eiland effect en vergroot het risico op hittestress. Vooral kinderen onder 5 jaar en ouderen +65 jaar zijn hier gevoelig aan. Dit zijn net de sterkst groeiende bevolkingsgroepen in Dijk en Waard de komende jaren.

Bevolking naar leeftijdsklassen 2022 versus 2050

Dijk en Waard, aantal

Groeiende 75+ groep vraagt om andere woonvormen waar ze zolang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, dichtbij voorzieningen.

Bron: Gezondheidsatlas NHN

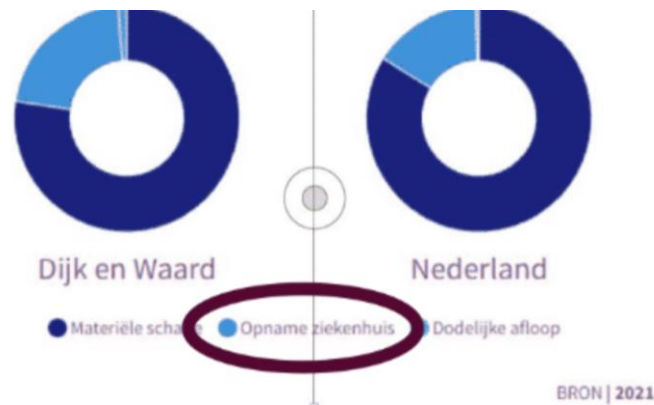
Maar helft van de volwassenen in Dijk en Waard haalt de landelijke beweegnorm. Bij jongeren tussen 11 en 25 jaar is dit zelfs maar tussen 15 en 24%.

Verdere toename van de autoafhankelijkheid en verkeersdrukke stimuleert geen fysieke beweging en zal deze cijfers eerder nog verslechteren dan verbeteren.

Maar hoe zit het met de gezonde leefomgeving?

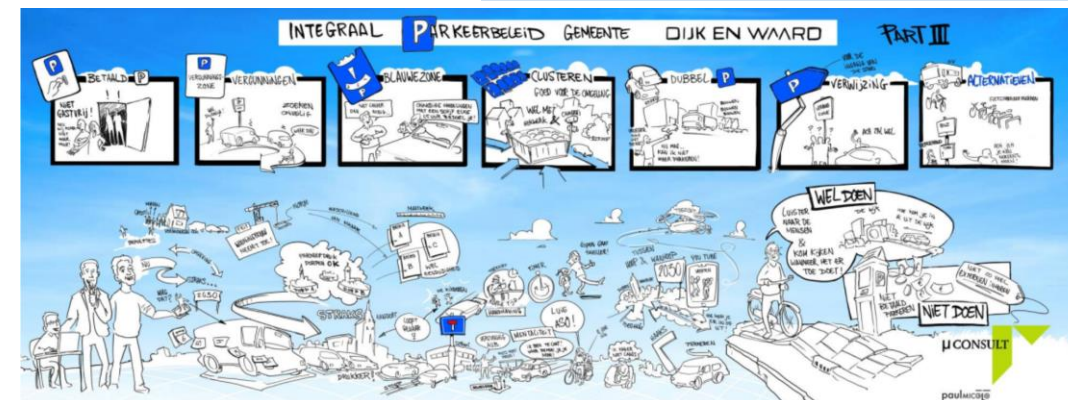

Het uitbreiden van de auto-infrastructuur en de voorrang die we eraan geven, heeft **de belevingskwaliteit van belangrijke straten en pleinen sterk verminderd en ruimte voor ontmoeten weggenomen.**

Verhoogd autogebruik zal leiden tot nog meer verkeersongevallen. **Dijk en Waard kampt vandaag al met meer ernstige ongevallen dan gemiddeld in NL.**

Twee derde van alle auto's die geparkeerd staan in Centrumwaard komt van **minder dan 2km afstand.**

60% van de autoritten in Dijk en Waard hebben een lokale bestemming die ook via fietsen of wandelen bereikt zou kunnen worden.

Welke kansen liggen er?

Er is ruimte in Dijk en Waard voor verdichting en vergroening.

Binnenstedelijk wordt ca. 80 hectare nu gebruikt voor oppervlakte parkeren in de publieke ruimte.

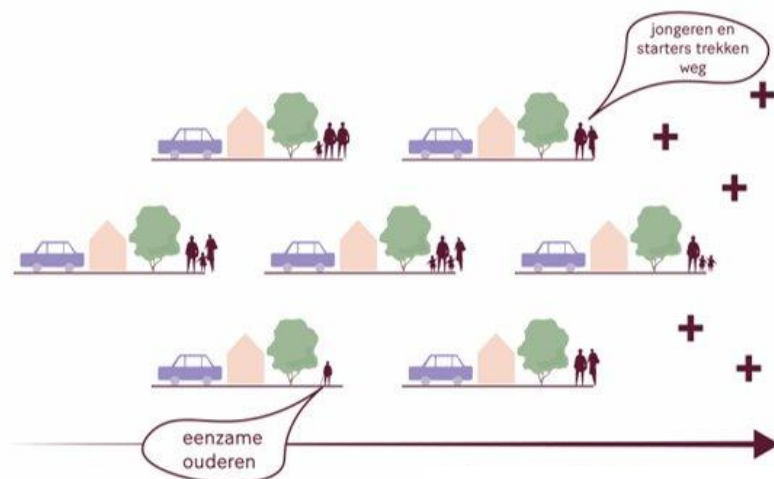

Kwantitatief groen (links):
geen recreatiemogelijkheden, geen biodiversiteit.

Kwalitatief groen (rechts):
Voldoende ruimte voor natuur, water en recreatie

Dijk en Waard staat bekend om het wonen in het groen, maar **kwantitatief en kwalitatief groen zijn verschillend**. Het ene wordt alleen weergegeven in cijfers, terwijl het andere bijdraagt aan het klimaat, de gezondheid en de kwaliteit van het landschap. **Er liggen veel kansen om kwalitatief te vergroenen binnen en buiten de stadskern.**

Dijk en Waard heeft nu al meer grondgebonden woningen met tuin dan de omliggende gemeenten. Hier wonen echter heel verschillende doelgroepen in. Diverse en kwalitatieve woonmilieus kunnen doorstromen aanmoedigen.

Werkloosheidspercentage - naar opleidingsniveau Dijk en Waard

Dijk en Waard biedt meer kansen voor mensen met een praktisch opleidingsniveau.

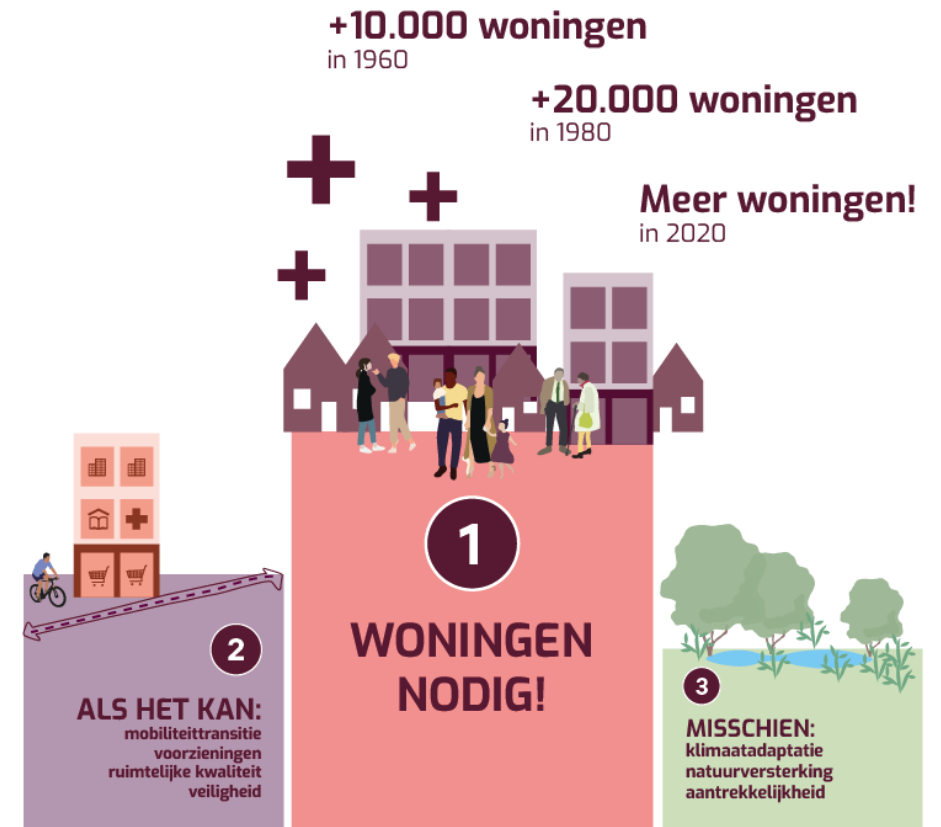
Conclusie huidige aanpak

De huidige aanpak van onze opgaven leidt er in veel gevallen toe dat we verder van onze ambities verwijderd raken.

De voornaamste obstakels lijken:

- De bestaande planningsprocessen geven **eerste prioriteit aan woningbouw** en claimen daarmee de **ruimte die nodig is voor andere uitdagingen**. Het zet ook onze ambities onder druk.
- Uitbreidingen zijn **kostbaar** voor de gemeente, omdat we nieuwe infrastructuur moeten realiseren waar deze nog niet bestaat (wegen, riolering, elektriciteitsaansluitingen, nieuw groen, nieuwe voorzieningen, etc.). Dit **vermindert het budget** om andere transities en ambities te realiseren.

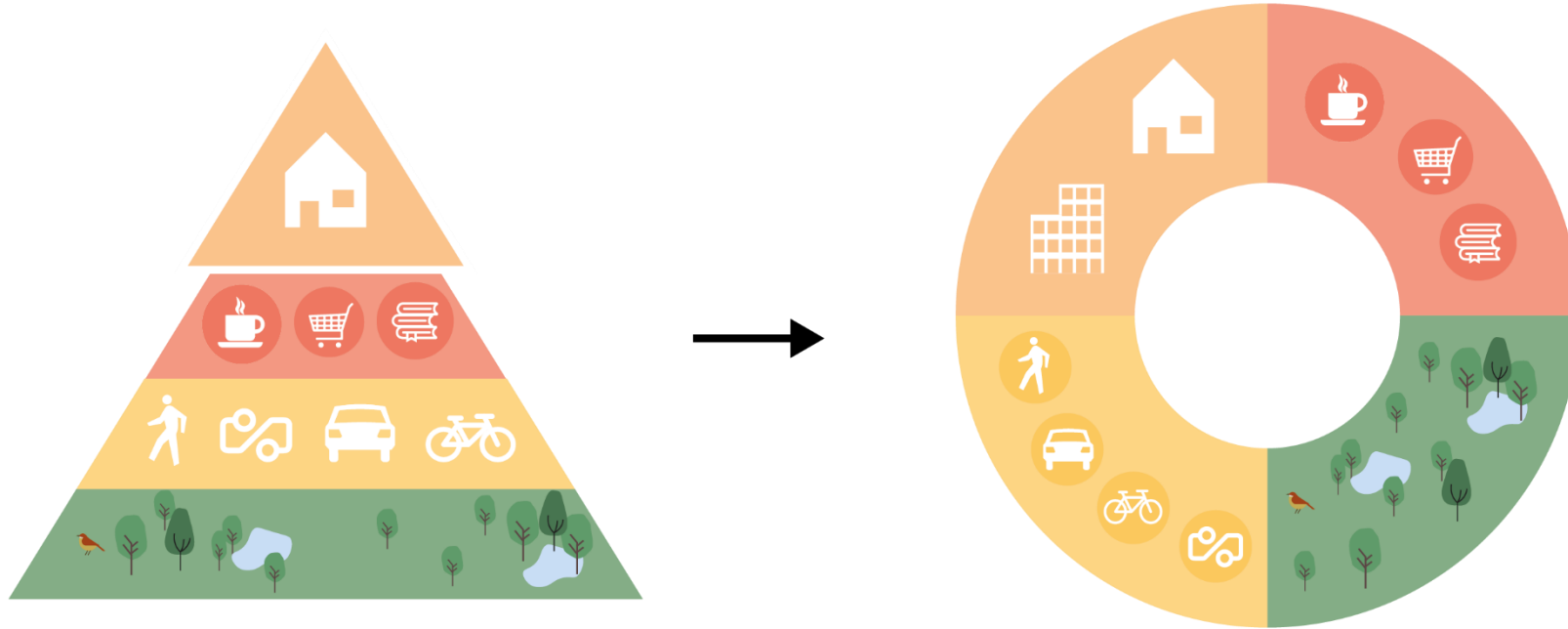
Als we onze ambities willen realiseren en de huidige opgaven aanpakken, dan hebben we **baat bij een integrale aanpak** over ambities en domeinen heen en lijkt een meer ingrijpende verandering van de huidige hoofdfocus op wonen noodzakelijk.

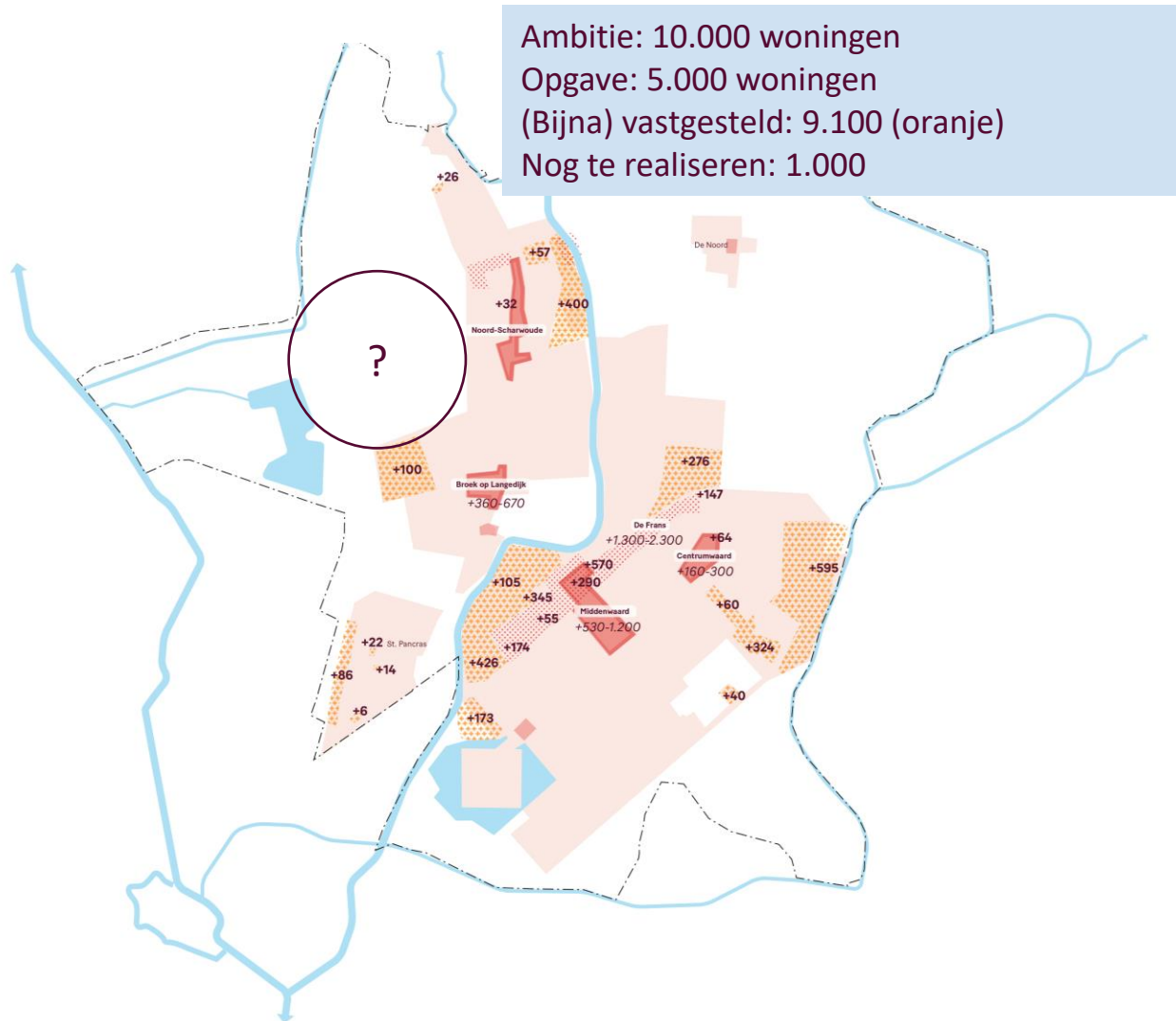
De woonopgave heeft nu voorrang op al het andere.

Hoe kunnen we tot een
meer integrale aanpak komen?

Door alle opgaven gelijkwaardig en in samenhang op te pakken met focus op een gezonde leefomgeving

Een vingeroefening voor inbreiding

Inbreidingsalternatief op 4 centrumlocaties
en transformatie naar woon-werk mix in 4
bedrijventerreinen.

Geen verlies aan open land.
+ ca. 4.100-6.900 woningen
+ ca. 300.000 m² werk
+ ca. 80.000 m² groen

**Welke gemeente kunnen
we dan zijn in 2047?**

Visie: wie kunnen we dan zijn in 2047?

Een leven lang wonen in Dijk en Waard.

Dijk en Waard is in 2047 een veerkrachtige gemeente waar iedereen een plek kan vinden om te wonen, werken en recreëren. Van jonge gezinnen met kinderen en jonge afgestudeerden op zoek naar werk, tot ouderen die behoefte hebben aan gezondheidszorg.

We bouwen verder op landschappelijke en cultuur-historische kwaliteiten die Dijk en Waard als twee onderscheidende identiteiten hebben ontwikkeld, zoals de historische linten en groene woonwijken. We omarmen en verrijken de economische dragers waar Dijk en Waard historisch op gegroeid is.

Zo kan iedereen wonen en werken in gezonde, aantrekkelijke en diverse woon- en werkvormen, dicht bij huis.

Rol in de regio

De strategische omgevingsvisie zorgt dat Dijk en Waard verantwoordelijkheid neemt voor regionale ambities en die doorvertaalt tot lokale kansen en doelen. **In 2047 is Dijk en Waard een sterke schakel tussen de metropoolregio Amsterdam en de kop van Noord Holland.** Dit betekent dat de gemeente niet alleen lokaal faciliteert maar ook regionaal een rol speelt wat betreft recreatie, innovatie en mobiliteit.

Legenda

Regionale natuur

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

RES zoekgebieden

Zon

Wind

Zon+wind

Glastuinbouw

Glastuinbouwcluster

Zaancorridor

Zaancorridor spoor

Treinstations

Woondeal Noord-Holland Noord

Locaties woningbouw (alleen Dijk en Waard):

Versnellingslocatie 1.000-6.000 woningen

Versnellingslocatie 200-500 woningen

Locatie 100-200 woningen

Rol in de regio

Woondeal + Zaancorridor

De verdichting en herontwikkeling van bestaande stedelijke gebieden kent een sterke wisselwerking met het **nieuwe OV-knooppunt Heerhugowaard**. Niet alleen voor de regio, maar ook voor OV-aanbieders die de treinfrequentie kunnen verhogen en trein- en busnetwerken kunnen integreren door voldoende vraag.

Glasdriehoek

De erkenning van het **glastuinbouwcluster Alton** kan de positie ervan in de regio versterken en de gemeente helpen bij de overgang naar meer duurzame en toekomstbestendige praktijken. De nieuwe ruimte die wordt geboden aan nieuwe kassen kan helpen bij de transformatie en renovatie van het bestaande gebied en de overgang naar **toekomstbestendige landbouw stimuleren**.

Legenda

Regionale natuur

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

RES zoekgebieden

Zon
Wind
Zon+wind

Glastuinbouw

Glastuinbouwcluster

Zaancorridor

Zaancorridor spoor
Treinstations

Woondeal Noord-Holland Noord

Locaties woningbouw (alleen Dijk en Waard):
Versnellingslocatie 1.000-6.000 woningen
Versnellingslocatie 200-500 woningen
Locatie 100-200 woningen

Natuur en recreatief netwerk

Het versterken van het groene en recreatieve netwerk zal de positie van Dijk en Waard in de regio versterken. **Als buitenpoort op de Zaancorridor kan het treinstation Heerhugowaard fungeren als een verbinder tussen het bredere stedelijke netwerk van de MRA.** Het biedt tevens toegang tot het hoogwaardige landschap van de regio en zorgt voor een toegankelijk en veerkrachtig landschap voor haar inwoners.

Visiekaart 2047

Legenda

Gezonde en gemengde woonomgevingen:

- Historische linten
- Centrumgebied
- Woongebied (bestaand en nieuw)
- Zoekgebied wonen
- Ontmoetingszones
- Versterken kleine centra

Aantrekkelijke en diverse werkplekken:

- Bedrijventerreinen (bestaand en nieuw)
- Zoekgebied bedrijfsterrein
- Woon-Werk transformatiegebieden
- Gastuinbouw cluster (bestaand en nieuw)
- Verbeterde bereikbaarheid (met fiets of OV)
- Zoekgebied nieuwe brandweerkazerne
- Vergroening bedrijventerreinen
- Groene buffer industrie-wonen

Verbonden netwerken:

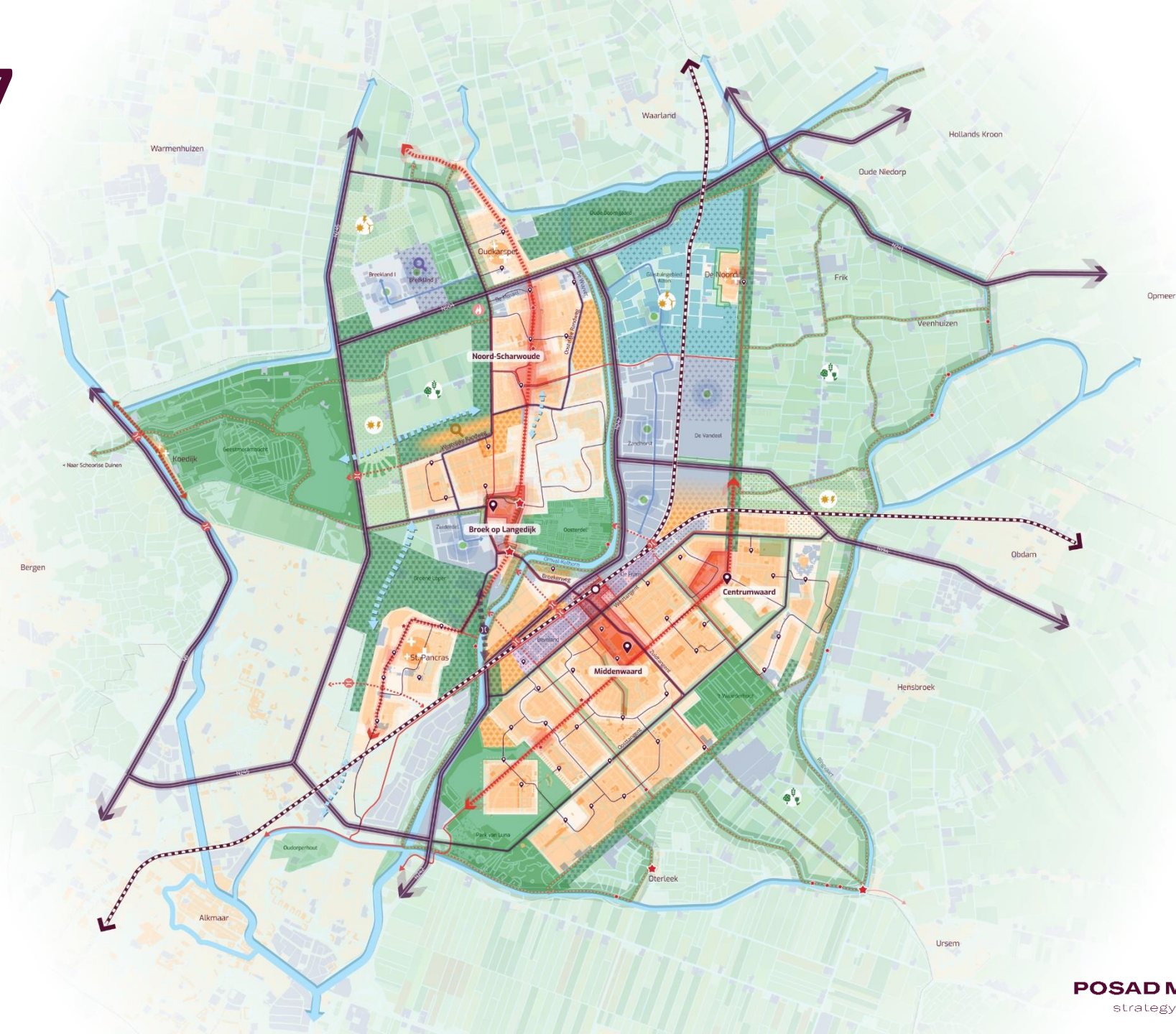
- Langzaamverkeer netwerk
- Mogelijke uitbreiding langzaamverkeer
- Ontsluitingswegen
- Hoofdwegen
- Doorstroomnetwerk
- Mogelijke uitbreiding doorstroomnetwerk
- Mobiliteitshubs
- (H)OV netwerk

Verbinding van cultureel erfgoed, water en natuur:

- Culturele hotspots
- Recreatieve fietsroutes
- Natuurnetwerk
- Mogelijke uitbreiding natuur
- Vaarroutes
- Mogelijke uitbreiding vaarroutes

Toekomstbestendig en multifunctioneel buitengebied:

- Zoekgebied energieopwek
- Zoekgebied Wind+Zon
- Zoekgebied Zon

Impressiebeeld: tuinstraten (bestaande straat centrum)

*Lange Riddersstraat, Antwerpen.
Bron: Gemeente Antwerpen, antwerpen.be*

Impressiebeeld: tuinstraten (bestaande straat buitenwijk)

Aziëlaan, Antwerpen.

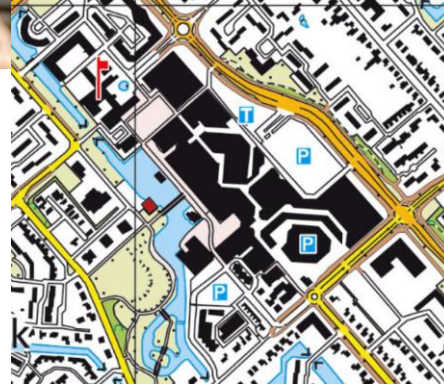
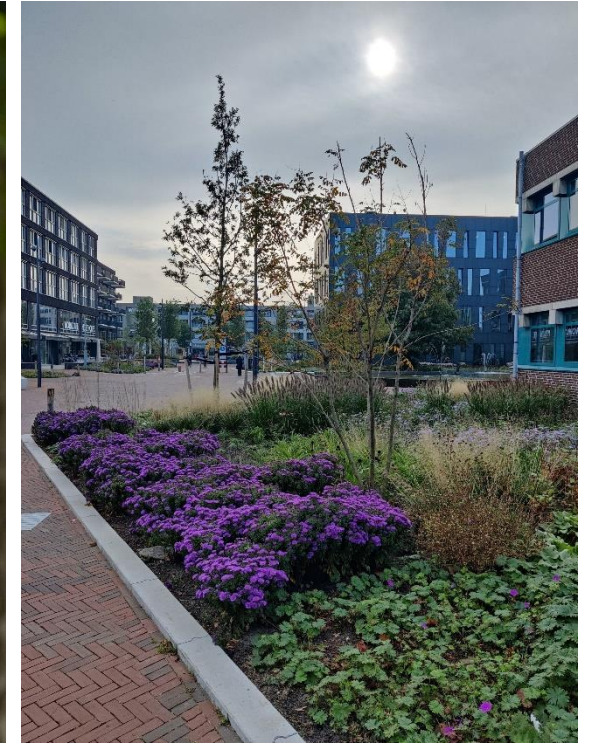
Bron: Google street view, 2009 (links), en 2023 (rechts)

Impressiebeeld: tuinstraten (nieuwe straat)

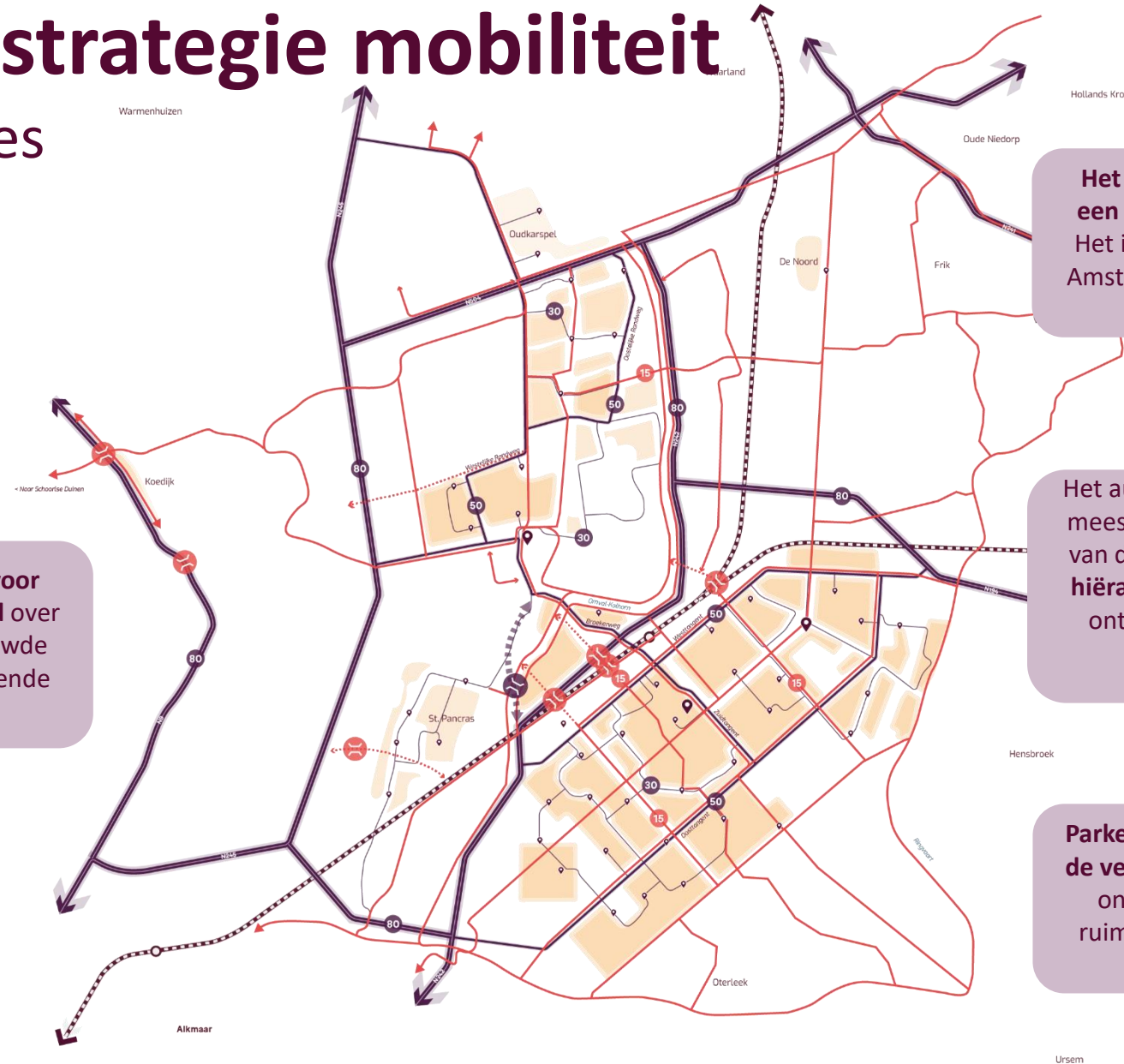
Bron: Ontwikkeling Stationstuinen, Barendrecht – Beeld:
Wissing/Urban Synergy

We doen het al: verdichting en verbetering winkelcentrum Middenwaard

Ruimtelijke strategie mobiliteit

Ontwikkelprijncipes

Het netwerk voor langzaam verkeer voor fietsers en voetgangers is wijdverspreid over de hele gemeente. Het verbindt bebouwde gebieden met elkaar en met de omliggende landschappen.

Het OV-knooppunt Heerhugowaard heeft een nieuwe regionale betekenis gekregen. Het is het eindpunt van de snelle IC's vanuit Amsterdam en is geïntegreerd in het bredere regionale (snel)busnetwerk.

Het autonetwerk stroomt naadloos omdat de meeste mensen zijn gestopt met het gebruik van de auto voor korte ritten. Een duidelijke hiërarchie verdeelt de snelle wegen naar de ontsluitingslussen, die dan weer toegang hebben tot de langzame en veilige woonwijken.

Parkeren gebeurt zoveel mogelijk centraal in de vele mobiliteitshubs die aansluiten om de ontsluitingslussen. Zo is er nu maximaal ruimte in de wijken en buurten voor groen, ontmoeten en buiten spelen.

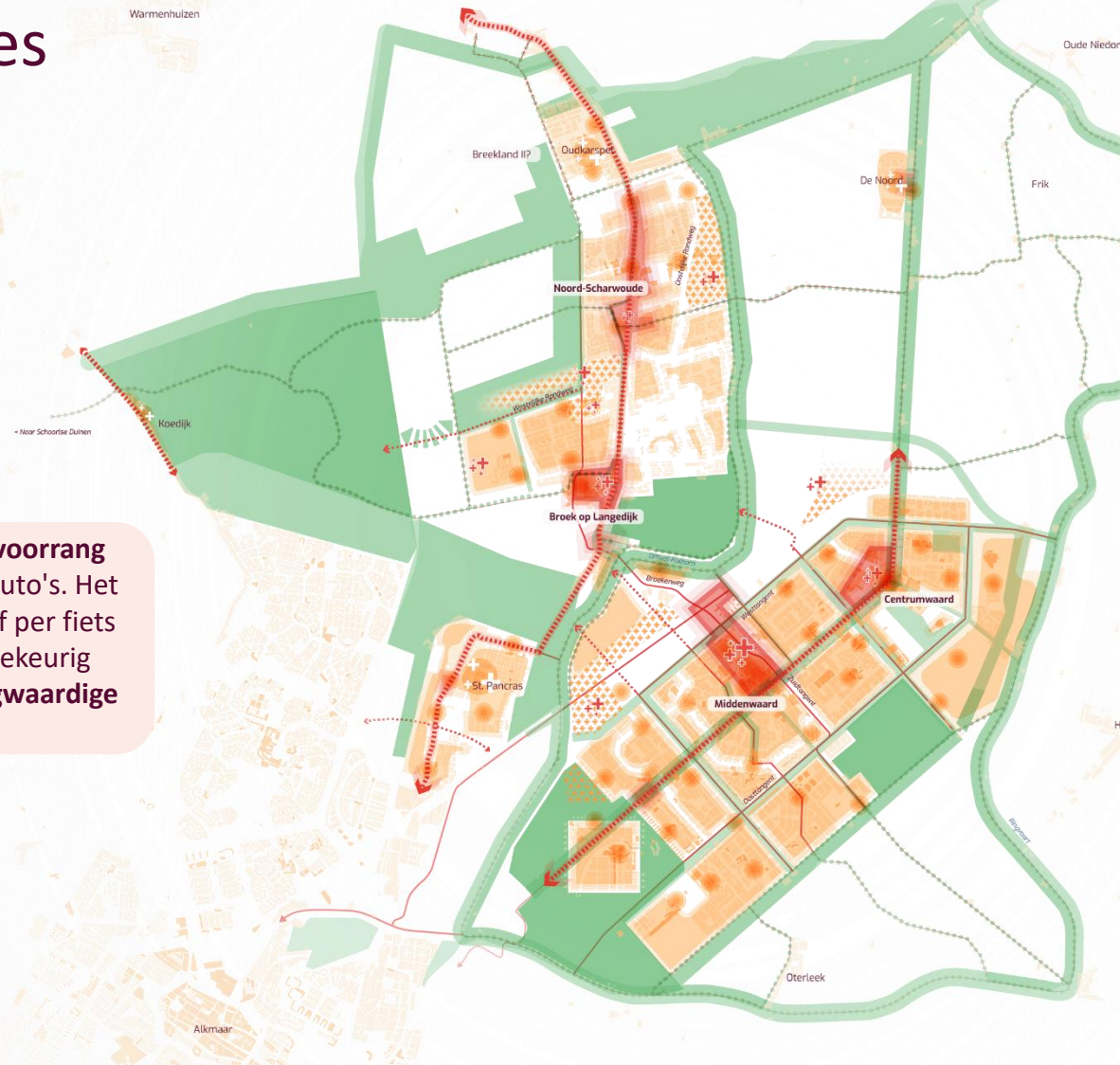
Legenda

Verbonden netwerken:

- Langzaamverkeer netwerk
- Nieuwe verbindingen langzaamverkeer
- Ontsluitingswegen
- Hoofdwegen
- Doorstroomnetwerk
- Mogelijke verbinding doorstroomnetwerk
- Mobiliteitshubs
- (H)OV netwerk
- Ontmoetingszones

Ruimtelijke strategie woongebieden

Ontwikkelprijncipes

De grote centrumgebieden van Langedijk en Heerhugowaard zijn levendige gebieden met dagelijkse functies, evenementen en ruimtes voor verenigingen. Ze bieden huisvesting aan verschillende bevolkingsgroepen, van ouderen die zorg nodig hebben tot jonge starters en nieuwe gezinnen.

Het Stationsgebied en het Stadshart als intensief stedelijk kerngebied geven een impuls voor verdere compacte centrumontwikkeling.

Een klein deel van Langedijk-West kan worden gerealiseerd op voorwaarde dat het verdichting in het bebouwde gebied mogelijk maakt en dat het voordelen biedt aan de bestaande stad (bijvoorbeeld nieuwe voorzieningen, nieuw natuur- en recreatiegroen en nieuwe langzame verbinding met Geestmerambacht).

De historische linten bieden met hun lineaire structuur een ultieme kans voor verdere toegankelijke centrumvorming. De auto is er te gast en ruimt baan voor fietsen en wandelen. Herontwikkeling houdt de unieke identiteiten van Dijk en Waard in waarde: de Dorpstraat heeft zijn oorspronkelijke kwaliteiten teruggekregen en de Middenweg is veranderd in een lang lineair park om te bewegen, rusten en recreëren.

Woon- en centrumbuurtten geven voorrang aan voetgangers en fietsers boven auto's. Het is veilig en gemakkelijk om te voet of per fiets het huis uit te gaan, waarbij je willekeurig burens en vrienden ontmoet in hoogwaardige publieke ruimtes.

Legenda

Gezonde en gemengde woonomgevingen:

- Historische linten > beschermen
- Centrumgebieden > verdichten
- Woongebied (bestaand)
- Woongebied in aanbouw
- Woongebied (nieuw) > ontwerpen
- Ontmoetingszones > herstructureren
- Kleine centra > versterken
- Langzaamverkeer netwerk
- Uitbreiding langzaamverkeer
- Groene netwerk (onderlegger)

Ruimtelijke strategie werkgebieden

Ontwikkelprijncipes

Alle bedrijventerreinen hebben een **transformatie en intensivering ondergaan** om hun leefbaarheid te verbeteren. Er zit **diversiteit in hun mix en karakter**.

Er zijn **innovatieve collectieve oplossingen** om energie, warmte en materialen te delen en te produceren. Er zijn gedeelde parkeerplaatsen, ontmoetingszones en clusters van bedrijven die samenwerken. De terreinen zijn veranderd in **groene gebieden met verharding waar echt noodzakelijk**.

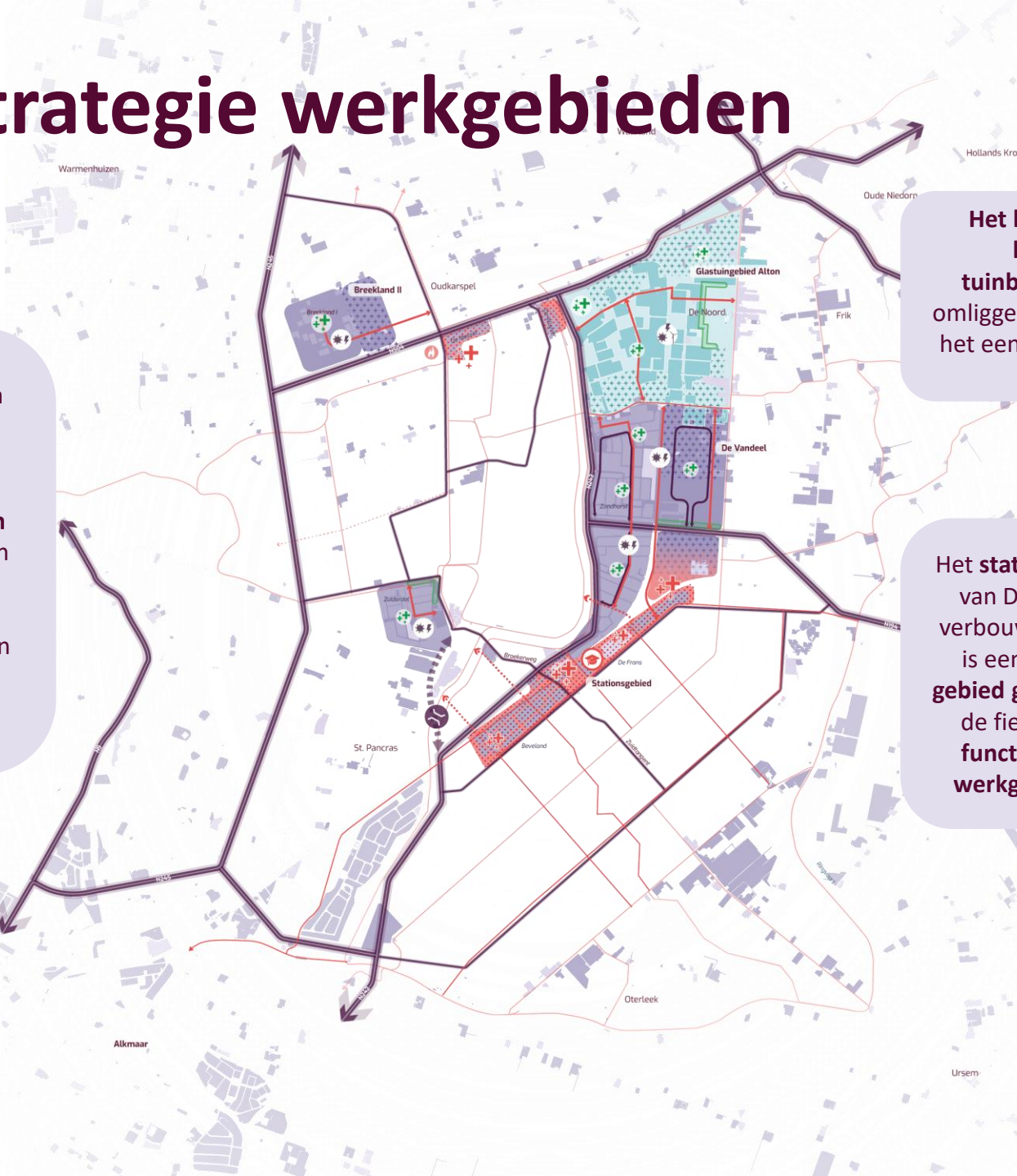
Het kassencluster Alton is een regionaal **knooppunt voor innovatie in de tuinbouwsector**. Het werkt samen met de omliggende gemeenten en de regio, ook omdat het een belangrijke producent van elektriciteit en warmte is geworden.

Het **stationsgebied** is het stedelijke kerngebied van Dijk en Waard met een sterk verdichte verbouwing en een hoge mix van functies. Het is een **aantrekkelijk en levendig gemengd gebied gericht op het OV** en met prioriteit voor de fietser en de voetganger. **Door de hoge functiemix is het een referentiepunt voor werkgelegenheid en onderwijs in de regio**.

Legenda

Aantrekkelijke en diverse werkplekken:

- Bedrijventerreinen (bestaand en nieuw)
- Woon-Werk transformatiegebieden
- Glastuinbouw cluster (bestaand en nieuw)
- Verbeterde bereikbaarheid (met fiets of OV)
- Vergroening bedrijventerreinen
- Groene buffer industrie-wonen
- Langzaamverkeer netwerk
- Nieuwe verbindingen langzaamverkeer
- Doorstroomnetwerk
- Mogelijke verbinding doorstroomnetwerk
- Zoekgebied Wind+Zon op werkgebieden
- Zoekgebied Zon op dak
- Zoekgebied nieuwe brandweerkazerne

Ruimtelijke strategie natuur en recreatie

Ontwikkelprijncipes

Dijk en Waard is een regionale hotspot voor waterrecreatie. De waterkwaliteit blijft hoog dankzij de grotere natuurlijke gebieden, duurzame landbouw en minder autoverkeer. Ook het **vaarnetwerk is uitgebreid en verder verbonden**.

De groene gebieden van Dijk en Waard zijn veerkrachtig en met elkaar verbonden. Grote biodiversiteitscorridors vormen het gemeente-brede hoofdnetwerk en doorkruisen de gemeente in alle richtingen, waardoor er een vrije stroom van flora en fauna mogelijk is.

Het creëren van meerlaagse netwerken geeft meerwaarde voor zowel ecologie als beleving van de ruimte. Dit betekent dat **grootschalig en kleinschalig groen/blauw overlappen en vormen zo stapstenen voor ecologische verbinding en recreatie**.

De recreatieve routes in Dijk en Waard zijn gemakkelijk toegankelijk en goed online te raadplegen. Ze lopen langs de meest aantrekkelijke gebieden waar groen, water en historische elementen samenkomen en **sluiten aan op het regionale recreatienetwerk**.

Legenda

Verbinding van cultureel erfgoed, water en natuur:

- Langzaamverkeer netwerk
- Nieuwe verbindingen langzaamverkeer
- Culturele hotspots
- Recreatieve fietsroutes
- Bestaande natuurgebieden
- Nieuwe natuurgebieden
- Groene structuren
- Vergroening bestaande wijken
- Bestaande vaarroutes
- Mogelijke nieuwe vaarroutes
- Zoekgebied nieuwe sluis

Ruimtelijke strategie landelijk gebied

Ontwikkelprijncipes

Het open landschap van Dijk en Waard is een **showcase van multifunctionaliteit en veerkracht**. Er is een delicate balans van natuur, energie en landbouw met **slim meervoudig ruimtegebruik**.

De natuuruitbreiding heeft het **groenblauwe netwerk robuust gemaakt** zodat het de **toegenomen recreatie kan absorberen**. Het landelijk gebied vormt zo een krachtige tegenhanger van het stedelijk gebied waarin openheid en blauw de boventoon vormen.

De nieuwe landbouw gaat samen met **natuurherstel, energieproductie en recreatie**. Daar waar agrarische activiteit opschaaft, is een waarde toevoeging voor bodem, water en recreatie vereist.

Legenda

Toekomstbestendig en multifunctioneel buitengebied:

- Woongebied in aanbouw
- Woongebied (nieuw)
- Bedrijventerreinen (nieuw)
- Glastuinbouw cluster (bestaand en nieuw)
- Recreatieve fietsroutes
- Mogelijke uitbreiding natuur
- Proeftuin landbouwtransitie
- Zoekgebied energieopwek
- Zoekgebied Wind+Zon
- Zoekgebied Zon

Visiekaart

Legenda

Gezonde en gemengde woonomgevingen:

- Historische linten
- Centrumgebied
- Woongebied (bestaand en nieuw)
- Zoekgebied wonen
- Ontmoetingszones
- Versterken kleine centra

Aantrekkelijke en diverse werkplekken:

- Bedrijventerreinen (bestaand en nieuw)
- Zoekgebied bedrijfsterein
- Woon-Werk transformatiegebieden
- Glastuinbouw cluster (bestaand en nieuw)
- Verbeterde bereikbaarheid (met fiets of OV)
- Zoekgebied nieuwe brandweerkazerne
- Vergroening bedrijventerreinen
- Groene buffer industrie-wonen

Verbonden netwerken:

- Langzaamverkeer netwerk
- Mogelijke uitbreiding langzaamverkeer
- Ontsluitingswegen
- Hoofdwegen
- Doorstroomnetwerk
- Mogelijke uitbreiding doorstroomnetwerk
- Mobiliteitshubs
- (H)OV netwerk

Verbinding van cultureel erfgoed,
water en natuur:

- Culturele hotspots
- Recreatieve fietsroutes
- Natuurnetwerk
- Mogelijke uitbreiding natuur
- Vaarroutes
- Mogelijke uitbreiding vaarroutes

Toekomstbestendig en multifunctioneel buitengebied:

- Zoekgebied energieopwek
- Zoekgebied Wind+Zon
- Zoekgebied Zon

